

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

NO. 3. — STEV. 3.

NEW YORK, THURSDAY, JANUARY, 4, 1934. — ČETRTEK, 4. JANUARJA 1934

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

"NOVI GOSPODARSKI RED MORÀ OSTATI!" - ROOSEVELT

AMERIKA SE NE BO ZAPLETALA V
EVROPSKE POLITIČNE ZADEVE,
PAČ BO PA SKRBELA ZA MIR

Predsednik Roosevelt je osebno prečital svojo poslano kongresu. — Omenil je najvažnejša vprašanja, s katerim se mora baviti dežela. — Odločno je nastopil proti brezrčnim bankirjem. — Ko je končal, mu je zbornica navdušeno ploskala.

WASHINGTON, D. C., 3. januarja. — Pred obema zbornicama 73. kongresa, ki se je danes ustal k svojemu rednemu zasedanju, je prečital predsednik Roosevelt svojo poslano, katero so demokrati, pa tudi republikanci navdušeno pozdravili.

Zastopnike naroda je pozval, naj zaeno z administracijo uvedejo odločno ofenzivo proti gospodarski stiski.

Temelje NRA je označil kot sestavni del našega moderniziranega gospodarskega sistema. Nova oblast je namreč dala milijonom in milijonom nezaposlenih delo.

Ko je omenil, da je denarnim obveznostim naprem Združenim državam zadostila edinole Finska, so razni inozemski diplomati, ki so poslušali govor na galeriji, začeli v zadregi zreti predse.

Glavne točke predsednikovega govora so sledeče:

— Zorali smo tla in zasejali dobro seme. Težaven pričetek je prestan. Naša naloga je, tuintam kaj izpopolniti, in če je treba, predugačiti, pod vsakim pogojem pa moramo korakati naprej.

Brezpotrebno razširjenje industrijskih naprav, trošenje naravnih zakladov, izrabljanie odjemalcev potom monopolov, kupičenje preobilice, delo otrok, brezobzirno izrabljanie vseh delavcev, želja po špekulaciji z denarjem drugih ljudi, — vse to je zgorelo v ognju, ki si ga je samo zapalilo. Mi moramo poskrbeti, da tak plevel ne bo nikdar več našel plodnih tal.

— V smeri proti oživitvi narodnih industrij smo zelo napredovali. Ne samo, da smo milijonom nezaposlenih preskrbeli priliko za delo in zasluge, pač je pa tudi industrija pričela prihajati do spoznanja, da zamore imeti primerne dobičke tudi v slučaju, ako plača delo po njega vrednosti in ako ustvarja za delavce dobre pogoje.

— Vladni kredit je bil ojačen potom drastičnih zmanjanj stroškov za razne vladne panoge.

— V nekaterih naših sosednjih republikah vladajo take notranje razmere, da se ne morejo spoznati glede obnovitve stabilnih odnosa.

— Skoro vse banke, tako narodne kot tudi državne, ki so zopet odprte izza zadnje pomlad, so zdrave ter pod varstvom zveznega zavarovanja.

— Finančna reorganizacija morgičev za farme in male domove lepo napreduje.

— Večkrat sem že jasno poudaril, da se Združene države ne bodo vmešavale v evropske politične zadeve, vedno smo pa pripravljeni sodelovati pri vesvet obsegajočih odredbah, čijih svrha je zmanjšanje oboroževanja in zmanjšanje trgovskih ovir.

— Našim sosedom smo dovolj jasno povedali, da bomo z njim vred skušali preprečiti, da bi se en narod vmeševal v notranje zadeve drugega naroda.

— Ponavljam svoje prepričanje, da je mogoče doseči prosperitet in industrialni napredok edinole v slučaju, če zvišamo nakupovalno silno onega dela našega prebivalstva, ki je v katerikoli obliki odvisen od poljedelstva.

— Močna roka naše vlade bo imela opravka tudi z zločini organiziranih tolp, hladnokrvnimi umori, linčanji in odyajanji.

— Jaz se bom tudi vbodoče posluževal vseh sredstev, ki mi bodo na razpolago, da omilim bedo in pomanjkanje, ki jo je povzročila nezaposlenost.

Strašna nesreča v češkem premogovniku

NEVARNOST VOJNE SE JE ZMANJŠALA

Vsled umora dr. Duce so s e balkanske države združile proti nazijcem. Naziji so napravili veliko napako.

Dunaj, Avstrija, 3. januarja. — Streli, ki so ubili romunskega ministrskega predsednika dr. Duea so po celi Balkanu našli odmire v obozbi in sovraštvo do svastike, pa naj se blišči na zastavah v Nemčiji, ali pa na rokavih naziskih agitatorjev.

Romunske meje, ulice, ceste in vladna poslopja stražijo pod obsežnim stanjem, katerega je razglasil novi ministriški predsednik Konstantin Angelescu, vojaki z nasajenimi bajonetami, toda važnejše kot bajonet je moralni učinek umora na ljudstvo, kar se tiče vojne nevarnosti.

Umor dr. Duea bo v veliki meri pomagal preprečiti vojno. Če je umor opravičil ali ne, splošno menjenje je, da ga je povzročil vpliv nemških nazijev in prav njegova posledica je bila, da so se nasprotniki Nemčije združili v skupno fronto.

Morilec, 26 let stari dijak Nikolaj Constantianescu, je bil član želenje garde, ki nosi zeleno srajce in ki je šla po celi Romunski pod znanimenjem svastike v namenu, da očisti narod korupe in židov.

To je isto geslo, kot so si ga vzel nemški naziji, toda romunski posnemvaleci so napravili to veliko napako, da so sprejeli terorizem, predno so prišli do moči.

Pred nekaj dnevi je imela želenje garda 100,000 članov in 4000 pristašev. Sedaj so njeni voditelji v ječah, njeni člani pa se skrivajo.

Kralj Karol, ki ni bil Dueov prijatelj v njegovem življenju, je sedaj odločen, da zatre teroriste, ki so vzel pravico v svoje roke kot nekdanji ruski nihilisti, ki so danes ubili ministrskega predsednika, jutri pa carja.

To je notranji pomen tega umora, toda bo imel še večji učinek na svetovno politiko.

Nemčija je hotela zrušiti skupno fronto Francije in Male antante. Dunajsko časopisje ravno objavljajo, da je kancler Hitler objavljal Jugoslaviji Koroško, akcijoma Nemčiji polastiti se Avstrije.

Ako je bila Romunška kdaj na konjenici sličnim izkušnjavam, jo je Dueov umor sedaj potrdil v zvestobi do Francije.

Dva Japonki postalni katoličanki.

Pariz, Francija, 3. januarja. — Fouca Sato in Kitsdu Sato, hčeri japonskega poslanika v Parizu, sta izprobni v katoliški veri.

Obe dekleti, ki sta starci 19 in 21 let, je pred kratkim krstil papaver nunej v svoji privatni kapeli v Bruselju, od koder je bil poslanik prenesten v Pariz. Pri krstu sta dobili posebni blagoslov papeža Pija XI.

Poslanik Sato in njegova žena sta privolila, da sta hčeri smeli prestopiti v katoliško vero.

Taročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

KUBANSKI PREDSEDNIK BO ODSTOPIL

Razpisal je volitve v aprilu. — Vlado bo prepustil narodnemu zastopstvu. — Po politiku bo opustil.

Havana, Kuba, 3. januarja. — Predsednik Ramon Grau San Martin je podpisal odlok, po katerem so razpisane volitve za narodno zastopstvo na dan 22. aprila.

Obenem pa je tudi naznani, da po 22. maju, ko se bo ustalo narodno zastopstvo, ne bo več predsednik, neglede na to, ako ga bo narodno zastopstvo potrdilo za provizoričnega predsednika.

— Vrnil se bom k svojim receptom, — je reklo Grau, ki je po poklicu zdravnik.

Po voljni postavili ima narodno zastopstvo voditi državne posle 180 dni, dokler ni izvoljen ustavni predsednik. Poslava tudi očita, da se morajo vsi moški in ženske nad dvajset let starosti vpisati v volilnik.

Poveljnik kubanske vojske, polkovnik Fulgencio Batista, ne bo ugolidi odredbi kubanskega sodišča, da izpusti častnike, ki so bili aretirani v National hotelu 2. oktobra.

Pogajanja med strankami se nadaljujejo. Obenem pa se splošno govorijo o novi revoluciji, ki bo izbruhnila v času med 6. in 15. januarjem.

List "Luz" pravi, da ima začetnjava poročila, da nameravajo nasprotniki Grauove vlade z aeroplani bombardirati predsedniško palaco in trdnjavo Columbia.

Poleg tega hočejo zavzeti bolnišnice, vse private automobile, prezzati vse električne žice po jugoških barakah, postaviti novo vladno in postreliti več članov Grauove vlade in večje število častnikov.

Washington, D. C., 3. januarja. — Naznani predsednika Graua, da bo odstopil in prepustil vladu narodnemu zastopstvu, ne bo vplival na predsednika Roosevelt, da bi priznal Grauovo vladu.

Predsednik Roosevelt bo čkal na politični razvoj in na poročila svogega zastopnika v Havani Jeffersona Caffery.

ZDR. DRŽAVE GRADE
LADJE

Washington, D. C., 3. januarja. — Mornariško tajništvo je postavilo temelj za štiri nove bojne ladje, ki so dovoljene po londonski mornariški pogodbi, v Fore River, Mass.

Med temi ladnjami je ena križarka in trije rušilci. Vsaka ladjă bo veljala \$4.000.000.

IZGON TREH BOLGAROV

Berlin, Nemčija, 3. januarja. — Nemški notranji minister je napisal, da se pogaja z raznimi državami za prevoz iz Nemčije izgnanih Bolgarov, George Dimitrova, Blagojja Popova in Vasila Tarneva, ki so bili oproščeni krvide pri požigu nemške poslanske zbornice in katere je nemška vlada izgnala iz dežele. Od časa, ko je bila izrečena razsodba, se vsi trije nahajajo v ječi v Lipskem.

Poslanik Sato in njegova žena sta privolila, da sta hčeri smeli prestopiti v katoliško vero.

Taročite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

JAPONSKA NEVARNOST

Odbor za italijanski proračun svari pred japonsko mornarico. — Za Kitajsko pride na vrsto belo pleme.

Rim, Italija, 3. januarja. — Počelo italijanskega proračunskega odbora z ozirom na velike izdatke za italijansko vojno mornarico opozarja na japonsko nevarnost. To poročilo je bilo razdeljeno med poslane v poslanskih zbornicah.

— Japonska danes osvaja Kitajsko in, prežeta sovraštvo do tujih narodnosti, namerava jutri napasti belo pleme, — je reklo maršal Giacomo Medici del Vascello, ki je poročal glede proračuna in navedel, da značajo v proračunu za leto 1935 izdatki za mornarico 98.131.009 lit (\$8.194.673).

Z ozirom na delovanje japonske vojne mornarice je reklo maršal, da je bila postavljena podlaga za bodočo nevarnost od vzhoda. — To se je pokazalo, — je reklo maršal Medici, — v japonski politiki in diplomaciji in v izstopu Japonske iz Lige narodov. To je zelo velika pomena in obenem velika nevarnost. Ligo je pustila zaradi teh točk v pravilih Lige narodov, katere je sama potrdila in leta 1935 — to je čas še mnogo večji odločitev — bo imela popolno in brezpogojno svobodo za svoje delovanje.

Z omenitvijo leta 1935 misli markij Grau na mornariško konferenco, na kateri bo Japonska zahtevala izpremembo določb londonske mornariške pogodbe.

Markij Medici navaja v svojem poročilu grajenje vojnih mornaric v Združenih državah, Angliji in na Japonskem, ker bodo te države po preteklu mornariške pogodbe leta 1935 tekmovale v oboroževanju na morju. Mornariška pogodba nikakor ni mogla preprečiti tekmovanja med ameriško in japonsko mornarico.

— Tekom nepotrebnih debat v Zvezni so bile tri velesile pridružene na delu, da so dodale svojim mornaricam nove ladje. Politika teh držav po preteklu mornariške pogodbe leta 1935 tekmovale v oboroževanju na morju. Mornariška pogodba nikakor ni mogla preprečiti tekmovanja med ameriško in japonsko mornarico.

— Tekom nepotrebnih debat v Zvezni so bile tri velesile pridružene na delu, da so dodale svojim mornaricam nove ladje. Politika teh držav po preteklu mornariške pogodbe leta 1935 tekmovale v oboroževanju na morju. Mornariška pogodba nikakor ni mogla preprečiti tekmovanja med ameriško in japonsko mornarico.

— Ameriki poslanik Nelson T. Johnson, ki je o bojih prejemal poročila od ameriških vojaških oblasti in iz kitajskega glavnega stana, ni izdal nikake odredbe, da bi se Amerikanec umaknil v mednarodno ozemlje, ki je varno pred obstrelijanjem.

— Ameriki poslanik Nelson T. Johnson, ki je o bojih prejemal poročila od ameriških vojaških oblasti in iz kitajskega glavnega stana, ni izdal nikake odredbe, da bi se Amerikanec umaknil v mednarodno ozemlje, ki je varno pred obstrelijanjem.

— Ameriki poslanik Nelson T. Johnson, ki je o bojih prejemal poročila od ameriških vojaških oblasti in iz kitajskega glavnega stana, ni izdal nikake odredbe, da bi se Amerikanec umaknil v mednarodno ozemlje, ki je varno pred obstrelijanjem.

— Ameriki poslanik Nelson T. Johnson, ki je o bojih prejemal poročila od ameriških vojaških oblasti in iz kitajskega glavnega stana, ni izdal nikake odredbe, da bi se Amerikanec umaknil v mednarodno ozemlje, ki je varno pred obstrelijanjem.

— Ameriki poslanik Nelson T. Johnson, ki je o bojih prejemal poročila od ameriških vojaških oblasti in iz kitajskega glavnega stana, ni izdal nikake odredbe, da bi se Amerikanec umaknil v mednarodno ozemlje, ki je varno pred obstrelijanjem.

— Ameriki poslanik Nelson T. Johnson, ki je o bojih prejemal poročila od ameriških vojaških oblasti in iz kitajskega glavnega stana, ni izdal nikake odredbe, da bi se Amerikanec umaknil v mednarodno ozemlje, ki je varno pred obstrelijanjem.

"Glas Naroda"Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Gallo, President L. Benešek, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto volja na Ameriko in	Na New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na celo leta	Na inozemstvo na celo leto	\$7.00
Na štir leta	Za pol leta	\$3.50
Subscription Yearly \$6.00		

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nepriz in praznikov.

Dopolni brem podpis in očitost se ne probločuje. Denar naj se blagovoli po Money Order. Pri spremembi kraja naravnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče nasveti, da hitrejš najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3278**IN TAKO JIH VLEČEJO...**

Vsakdo je čital oziroma slišal o bivšem avstrijskem cesarju, ki je prišel nepoznan v kmetsko hišo ter dal za čas mleka vsakenemu otroku srebrno krono, očetu pa dvomljivo zadoščenje, da je posetil njegov skromni dom sam cesar in kralj.

In o princeolah ste slišali, ki so se v meščanski obleki izprehajale po najrevnejših delih mesta, delile darove ter se dale slednjič spoznati, da je glas o njihovem demokratstu prodrl v najširše sloje pribivalstva.

V Ameriki si je prejšnja leta delal stari Rockefeller reklamo s tem, da je tu in tam daroval otroku ali policistu sebrn "dajm".

Časopisje je pisalo o njegovi velikodušnosti in ga ni moglo prehvaliti.

Pred kratkim smo čitali, da je ravnatelj kompanije, ki izdeluje električne "ajsbakse" povabil iz nekega zavoda mesta v New York dva uboga farmerska fanta, ki sta mu v pismu potožila, da imata boljno mater, katera po ničem na svetu bolj ne hrepeni kot po električni "ajsaksi".

Na stroške kompanije sta si ogledala New York, vodili so ju po muzejih in gledališčih, razkazali so jima vse zanimivosti, kupili so jima nove obleke. V časopisih sta bila neštetokrat fotografirana, po enem tednu so ju pa poslali domov.

Kompanija si je napravila s tem veliko reklamo, fanti sanjata o velemestnemu življenju, njuna mati ima pa električno "ajsbakso". Če je "ajsbaks" polna ali prazna, se pa kompanija ne briga, kariti to je že izven njene dekolroga in izven njenih interesov.

O Mussoliniju se čita, da se je nepoznan pojavit v kakih zakotnih vasi, prijet za plug, zoral pol brazde in se dal nato presenečenemu kmetu spoznati.

To je reklama najnizje vrste, ki pa še vedno največ nese.

V Nemčiji je bila prejšnji tenedelj velika senzacija, kajti tudi Hitler si skuša z reklamo utrditi svoje stališče.

V Pensylvaniji je živel Nemec, ki je obenem s Hitlerjem kajzerja služil.

Morda zares, morda za šalo, je pisal državnemu kanceljeru Hitlerju, da mu huda prede in ga je prosil, naj mu pomaga. Hitler mu je postal za vožnjo, v Berlinu ga je sprejel in gostil in mu dal službo hišnika v velikem vladnem poslopju.

Vse je bilo seveda fotografirano, in časopisje je na dolgo in široko proslavljalo Hitlerjev demokratizem.

Brez reklame ne gre dandanašnji. Ne samo trgovcem, potrebna je tudi državnikom, ki se smatrajo za velike.

Zdi se pa, da pri izberi reklamnih sredstev nimajo posebno srečne roke.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v star kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stavah. Vsled našega dolgoletne skušnje Vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrhti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratno dovoljenja, počne liste, vize in spletne, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjje stroške.

Nedovoljni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobri iz Washingtona povratno dovoljenje, BE-ENTER PERMIT, tripi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in začotavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovati.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

Dopisi.

Elk Creek, N. Y.

Priloženo vam pošiljam naročnino za leto 1934. Hvala Bogu, da je šlo leto 1933 po gobe. Zame je bilo to najbolj nesrečno leto, kar jim ponum v mojem življenu. Ne bom podrobno razlagal, ker bi bilo treba preveč opisovati. Vem pa tudi, da mi nihče ne bo nješčar dal in ničesar vzel. Kar sem si prihranil, mi vse prav pride na stare leta. Nikdar nisem mislil, da bo tudi naša Amerika tako globoko padla. Trideset let sem že v Ameriki in sem bil skoro vedno zaposlen, zadnja tri leta pa nič. Drugače mi ni kazalo kot iti na farmo, kjer sem sam svoj gospodar. En dan sušem motiko, drugi dan pa kladivo. Ja, ko bi človek vnaprej vedel, kaj bo. Ko smo šličči na veselico, mi ni bilo nič potrošiti pet ali deset dolarjev.

— Kaj za to — sem si mislil — bom pa jutri druge zasluzil. Petra Zgago bi povabil na konico, pa vem, da ga ne bo, ker je preveč mráz tukaj, njega pa rade zeb. Bom pa zanj veliko klobaso prišparal, ako pride gori.

Kdor ima farmo plačano, tukaj prav lahko živi. Zemlja je rodovitna in farme so poceni, ker so precej daleč od New Yorka.

Zdaj se držimo bolj pri peči. Premoga ni treba kupovati, ker imamo dosti hrvi. Zajeti pridejo kar sami v hlev, tako da žive ujmemo in so zelo dobrni za večerjo. Za Božič me je prišel obiskat, ki pa je bil samo tri dni tukaj. Ne vem, ali mu je bilo dolgšas po godbi ali po punci.

V Little Falls sem bil enkrat in sem se prav dobro zavabil. Le škoda, ker je dejevalo in sem bil vedno pošteno moker zunaj in zunaj.

Za Petra Zgago imam več pozdravov. Iz Roseboomga ga pozdravlja Jernej Per, iz Cherry Valley Anton Keršič, iz Fly Creeka Končan, gospa Slivšek in več drugih. Lepo ga pozdravlja tudi orjaški rojak Trinkaus iz Fly Creeka. Vsi mu žele veselo novo leto.

Omenjam tudi, da človeka bolj veseli delati na farmi, ker dela zase, ne pa za bossa. Česar danes ne izgotovim, bom pa jutri. Stroškov ni posebnih, dohodkov pa tudi ne. Jesti in piti imamo dovolj, tako da nismo ne lačni ne žejni.

Večkrat čitam o naših Vrničnih iz Waukegana. Vem, da se preeč vneti za Glas Naroda, ki je res najboljši slovenski list v Združenih državah. Tukaj v Elk Creek je sedem slovenskih družin. Vrhničan sem pa jaz edini. Zato sem se tudi jaz oglasil, ker se tako malo sliši o Jožetu Zelenem.

Pozdravljam vse svoje prijatelje v New Yorku, Brooklynu in Homesteadu, posebno pa družino Franka Turenščaka na Hribu. Pavle Zalaznik.

Enumclaw, Wash.

Prosim, priobčite ta dopis iz farmerske naselbine. Ker mi je naročnina potekla dne 31. decembra, vam pošljem \$3.00 za prvih šest mesecov. Vaš list mi je najbolj po volji in ga čitam že okoli dveh po preteklu enega leta.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJE-MOTOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU**V JUGOSLAVIJO**

Za \$ 2.70	Din. 100
" 4.95	Din. 200
" 7.20	Din. 300
" 11.65	Din. 500
" 22.75	Din. 1000

V ITALIJU

Za \$ 9.00	Lir. 100
" 17.50	Lir. 200
" 42.75	Lir. 500
" 85.25	Lir. 1000
" 170.00	Lir. 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJajo SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENIBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še bolje pogoje.

Izplačila v AMERIŠKIM DOLARIJ

Za izplačilo \$5.00 morate postati \$ 5.75

" " \$10.00 " " \$10.85

" " \$15.00 " " \$16.50

" " \$20.00 " " \$21.00

" " \$40.00 " " \$41.25

" " \$50.00 " " \$51.50

Prejemnik dobri v starem kraju izplačilo v dolarih.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino. 51.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

" Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

LITVINOV IN NJEGOV**SMEHLJAJ**

Zvezni novinarji so se pošteno zmotili, misleč, da bodo zvedeli od enega najstrenjejsih čeških diplomatom Litvinova v Rimu kaj več, kakor so zvedeli v Ženevi. Najočitnejše diplomatsko oružje Litvinova je njegova molčanost, lahko bi rekel zagotonost. Smeje je izstopil v temen sunčki s svileno rusko rutno ekrog vratu in černim klobukom na glavi iz salonskega vagona v spremstvu številnih članov sovjetskega poslaništva v Rimu. Nekoliko prisrečne je se nasmehlil samo 20-članski skupini sovjetskih žen, ki so ga prisle pozdraviti na kolodvor, to da tudi pri tej priliki ni črnih nit besedice. Obraz se mu je zresnil pred fašističnimi veljaki, ki je z njim hitro odšel skozi kraljevsko čakalnico in z radostnim smehljam je sedel v avto ter se odpeljal na sovjetsko poslaništvo.

Uradna poročila o Litvinovih oficijskih razgovorih pravijo, da je ostal tudi pri njih zagotonet s svojim večnim smehljam. Tudi na pesniških recepcijah je ohrazen z litvinovsko doslednostjo svojih pomembnih smehljam. Nikoli ni začel govoriti s povabljenimi gosti. Vprašan je odgovarjal le kratko in samo bistvene stvari, da si je lahko pozneje vsak sam pojasnil njen hakonični odgovor, kakor je v svoj urad, so iz urada telefonično na gibanju ponj. Toda urad nikoli ni mogel dobiti zveze z gibanjem. Ker pa se je gibanje dolgo ni vrnil v svoj urad, so iz urada telefonično na gibanju ponj. Toda urad nikoli ni mogel dobiti zveze z gibanjem. Ker pa se je gibanje dolgo ni vrnil v svoj urad, so iz urada telefonično na gibanju ponj. Toda urad nikoli ni mogel dobiti zveze z gibanjem. Mince je izključil dve sošolki. Hoteli so ju neštečevali. Komaj je vstopil v hotel, so mu posredovali v zvezno stran. Vprašanje, da je vstopil v hotel, je zvezni novinarji, ki so ga prisle pozdraviti na kolodvor, to da tudi pri tej priliki ni črnih nit besedice. Obraz se mu je zresnil pred fašističnimi veljaki, ki je z njim hitro odšel skozi kraljevsko čakalnico in z radostnim smehljam je sedel v avto ter se odpeljal na sovjetsko poslaništvo.

Na dekliški gimnaziji v Sanghaju so bili — kakor pravijo iz Londona — te dni veliki nemiri. Ravnatelj kulturne sekciije v Sanghaju Kun-Cao je bil doloren, naj dekletom predava v morali in družbenem vedenju. Ker pa se je gimnazije dolgo ni vrnil v svoj urad, so iz urada telefonično na gibanju ponj. Toda urad nikoli ni mogel dobiti zveze z gibanjem. Mince je izključil dve sošolki. Hoteli so ju neštečevali. Komaj je vstopil v hotel, so mu posredovali v zvezno stran. Vprašanje, da je vstopil v hotel, je zvezni novinarji, ki so ga prisle pozdraviti na kolodvor, to da tudi pri tej priliki ni črnih nit besedice. Obraz se mu je zresnil pred fašističnimi veljaki, ki je z njim hitro odšel skozi kraljevsko čakalnico in z radostnim smehljam je sedel v avto ter se odpeljal na sovjetsko poslaništvo.

Na dekliški gimnaziji v Sanghaju so bili — kakor pravijo iz Londona — te dni veliki nemiri. Ravnatelj kulturne sekciije v Sanghaju Kun-Cao je bil doloren, naj dekletom predava v morali in družbenem vedenju. Ker pa se je gimnazije dolgo ni vrnil v svoj urad, so iz urada telefonično na gibanju ponj. Toda urad nikoli ni mogel dobiti zveze z gibanjem. Mince je izključil dve sošolki. Hoteli so ju neštečevali. Komaj je vstopil v hotel, so mu posredovali v zvezno stran. Vprašanje, da je vstopil v hotel, je zvezni novinarji, ki so ga prisle pozdraviti na kolodvor, to da tudi pri tej priliki ni črnih nit besedice. Obraz se mu je zresnil pred fašističnimi veljaki, ki je z njim hitro odšel skozi kraljevsko čakalnico in z radostnim smehljam je sedel v avto ter se odpeljal na sovjetsko poslaništvo.

Na dekliški gimnaziji v Sanghaju so bili — kakor pravijo iz Londona — te dni veliki nemiri. Ravnatelj kulturne sekciije v Sanghaju Kun-Cao je bil doloren, naj dekletom predava v morali in družbenem vedenju. Ker pa se je gimnazije dolgo ni vrnil v svoj urad, so iz urada telefonično na gibanju ponj. Toda urad nikoli ni mogel dobiti zveze z gibanjem. Mince je izključil dve sošolki. Hoteli so ju neštečevali. Komaj je vstopil v hotel, so mu posredovali v zvezno stran. Vprašanje, da je vstopil v hotel, je zvezni novinarji, ki so ga prisle pozdraviti na kolodvor, to da tudi pri tej priliki ni črnih nit besedice. Obraz se mu je zresnil pred fašističnimi veljaki, ki je z njim hitro odšel skozi kraljevsko čakalnico in z radostnim smehljam je sedel v avto ter se odpeljal na sovjetsko poslaništvo.

Na dekliški gimnaziji v Sanghaju so bili — kakor pravijo iz Londona — te dni veliki nemiri. Ravnatelj kulturne sekciije v Sanghaju Kun-Cao je bil doloren, naj dekletom predava v morali in družbenem vedenju. Ker pa se je gimnazije dolgo ni vrnil v svoj urad, so iz urada

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MILE ZOLA:

KOVAC

Kovac je bil največji možek v sem že ob petih vstal. Misil sem, da kuje samo za kratek čas, samo zategadelj, da bi zbulil vse stanovalce. Položil mi je roko na rameno, da se je čezine in govoril z mejo, kakor se govoril z otrokom. Ponavadi sva pri takih prilikah sedela na poloumdjen vozu in izplašenje levo.

Vsa dolina je oživelja. Kdor je vi del konja pri konju, plug pri plugu, je moral nekete pomisliti na polk vojakov.

Kako dobre volje je bil včasih kovač. Posebno kakršega vrečega poletnega popoldne. Do posu gol, mlašica pri mušici, je bil podoben velikemu kipu Michelangela. Zakaj se ne pride naši umetniki tu nemuči umetnosti, zakaj stikajo po mrtvih grških kipih? Kovac se mi je zdel kakor heroj dela, zdel se mi je kakor otrok sedanjega stoletja, otrok, ki udarja po naročilu neke višje sile po nakovalu, ki stvarja v ognju in potom ognja družbo za boljnost. Če se je hotel smejeti, je prijet v roko "devico" in jo pričel vlteti. Zdelo se mi je, da divja grom, zdele se mi je, da stisni stokanje delavljata.

Svečer je bil dan pri njem v kovačnici. Poselnil po zimi, ko je bil sneg in ničlak mogel napraviti niti koraka iz hiše. Kovac in njegovo delo sta me zelo zanimala. Gledal sem, kako je prinesel železo odognja k nakovalu, in sem se čudil, kako se je pretvarjal po njej, da je volji in želji. Železo se je raztezalo, krivilo, se je in krilo, kakor da bi ne bilo železo, pač pa mlečni vesek. Kakor hitro je bil plug gotov, sem posklenil preden in se nisem mogel dovolj načuditi, kako je nastal iz brezičenega kosa železa.

Svečer je bilo železo v kota, danes je pa že lep in blestec plug. Opazoval sem posamezne dele in sanjam. Kraljevske roke so prijele železo in mu dale s pomočjo ognja gotovo obliko. Nekotere sem pomislil na dekleta, ki je pred leti stanoval v naseljni hiši. Dete je bilo s svojimi nezanimi ročicami tanke bakrene palice in pritrjevali načine vijolice.

Kovac se nikdar niti pritozeval. Celib stvarjamajstur je koval, potem si je pa zadovoljno mel roke in se smejal. Nikoli ni bil žalosten, nikoli utrujen. S plečmi bi podpril hišo, če bi se hotela podreti. Rekel je, da je pozimi zelo prijetno v kovačnici, poteri je pa na stežaj odprl vrata, da je zadušalo po svežem se mu.

Plamen je polegoma uga nih, in točni je obstal. Začrnel in oprti na oprije je obstal in si niti potuji obrisal. Še sam njegovo glosko sejenje in se ga natanko razčeval od sepe kovačkega meha, zaterega je sim posasi gonil. Potem sem spal v njegovih hiši. Nad nočnino je imel tri sobe, katere mi je dragevoljno odstopil. Že ob devetih je pričel zopet kovati. Ko sem prebudil, je bila eda hiša polna muk in ta smeh ni pojenjal do včeraja.

Spodaj je bil ropot in zdele se mi je, kakor da me hodi "devica" iz postelje. Zdelo se mi je, da trka na pod in mi pravi, da sem en.

Ni kazalo drugače, moral sem stasti in iti v kovačnico. Kovačničar je bila polna rdeče svetlobe. — Meh je sopihal, iz ogiba je vstaja zanekton plamen.

Kovac se je pravzaprav šele pričeval na delo.

Ogledoval je kolesa, pospravljal pluge in pripravljal železne patice. Ko me je zapazil, se je oprl s posebnimi voke ter na vse glas zasejal. Gostevo ga je veselilo, ker

drgne po mojem čevlju, da sem res že kar ponosen.

Skoraj sem nekoliko v zadregi, ko vidim toliko prizadevanja za mojo ubogo telesnost. Nekam bojče se ozrem na oba čevlja. Kako razlika! Toda umetnik je že prijet za mojo dnesno nogo, dvignil na desčico, s ščetko podrgnul hlačenje, jo zavilnil in zgrabil ščetko za prah....

Onkraj ceste stoji nova kavarna, zgrajena v slogu pregnanih Mavor. Okrašena je z vitkimi, belimi stebriči, mavskimi oboki in arabskimi, velikimi rdečimi oblažinjenimi stoli ter rdečimi perzijskimi preprogrami. Morda pa to ni kavarna, ampak kak klubov prostor, kakršnih je na Španjoli veliko in se zelo priljubljeni. V njih ugledni Španci delajo politiko ter si obenem ogledujejo življenje na ulici. Naj že bo karkoli. Oh vsaki mizi te kavarne stoji majhen bel pajnijnik. Bogat Andaluzijec v črni oblike z visokim svetlim andaluzijskim kolonkom, kateri ima krajec visoko privihane, sedi ob odprtih oknih, kjer cigareto in pije kavo. Zaradi razgovarja z načarjem, ki elegantly stoji poleg njega, prepasan z belim predpaskom. Tudi natakar kedi cigaretto, kar pomeni, da stoji zraven gospoda, kakor zraven enakega. Morda se pogovarjata o dogodekih tam dolni v Maroku. Andaluzijski gospod včasih pljuje v beli pljuvavnik pred svojo mizo, včasih pa iz pozabljenosti tudi na preprogo.

Jakob je bil tistega dne dokaj dobre volje. Vzel je ključ, rekoč:

— Če je tako, se bo pa že morala lotiti dela, — je menil Jakob.

— Saj se ga tudi bo, nič ne skribi.

— S seboj bi je bila morala odvleči, mati.

— Da, da bi se drla kot slepa sraka in mi nakopal na glavo sitnosti z radovednimi stražami.

In videč, da se Jakobu zopet mračni obraz, je brž prepomnila:

— Jaz pač nisem za nasilna sredstva... Ni hotela iti, zato sem jo pustila doma. Samo jesti ji nisem dala nič, ves dan bo brez jedi. Zaklenila sem jo na podstrešje. Eno ti ključa.

Jakob je bil tistega dne dokaj dobre volje. Vzel je ključ, rekoč:

— Čuj, mati, pametna misel mi je šimila v glavo:

— Kakšna pa?

— Treba je ravnavati hitro in odločno.

— Počakaj še malo, bomo videli, morda pa spregovori njen želodec dovolj glasno, da premaga njen trmo.

— Mimogrede stopimi pogledat, kako in kaj je z njo, — je dejal Jakob.

Po teh besedah sta se podleža razšla. Jakob je krenil po ulici Dauphine, žvižgajoč poulično popevko. Frohardka je pa začela znova nadlegovati nimoidoče, proseč jih miloščine.

Še sedaj opazim, da tudi snažilec vadi svojo cigaretto.

Pa tudi Peter ni izgubil časa.

Hitel je po svojih opravkih, K sreči mu je šlo brušenje tistega jutra dobro tako, da je zasušil nekaj srebrenikov, ki je z njimi nakupil jestvin, da bi Luiza ne trpela lakote.

Ko se je približal brlogu, je komaj stopil na prag, pa se mu je že skrčilo sreči pri misli na nesrečno bitje, zaprto na podstrešju, in na strašne muke, ki mu jih je pripravila njegova mati.

Ustavl se je pred podstrešnimi vrati.

Začul je krčevito ihtenje... Ni se morec več premagovati.

— Pomirite se, gospodična, tu sem! — je vzkliknil. — Hitim domov, da vam prislorim na pomoč. Če vas ni mogoče osvoboditi, poskusim vsaj olajšati vam trpljenje.

— Oh, kaj bi pa mogli storiti zame?

— Privo, kar lahko storim, je, da vam primašam jesti.

— Torej lahko odprete vrata moje ječe?

— Ne. Pač pa lahko zelezem na streho in vam podam jestvine skozi okence v strehi.

— Nikar ne silite v nevarnost, vi ste zdaj edina moja opora, moj edin zaščitnik, in nikoli ne bom pozabila vaše plemenitosti.

— Ne gorovite tako, gospodična. Saj mi ne dolgujete hvaležnosti. Mar ni moja dolžnost, da poskusim popraviti zlo, ki ga je zakrivila nad vami moja mati!

— Počakajte še, da vam povam, da je moj želodec res že nepopisno lep. Tej eni sledi še ena ščetka, s katero

MOŠKI ALI ŽENSKA

"Nikoli ne bi si želela biti moški", piše neka poljska aristokrata. "Srečna sem kot ženska in hočem to ostati. Ženske so ljubljene vsega, ki jih vse razvaja. Danes store lahko kar hočeo, a če so pametne, se ne bodo odpovedale pravicom, ki jim jih daje lastni spol. Če se ženska spreminja v polmoško bitje, pa seveda izgubi svojo miklavost in ji mora biti prav, da ravna moški z njo, kakor z moškim, čeprav niso more biti nikoli podobna. Če neumno bi bilo, če bi se ženske odpovedale usodi, po kateri smo me tiste, ki se trgajo zanje, ki jih slave in čuvajo. Kako dolgočasno bi bilo življenje, v katerem bi te ne zasedovali občudjujoči pogledi moškega sveta, v katerem ne bi mogla po mili volji vladati moškim srečem! Kako žalostno, če bi se morale odreči vsem našim lepim toletam in bi morale imeti ves dan isto zunanjost! Kako neprjetno bi bilo, če bi morale vprašati kakšno dekle za roko in bi bila v nevarnosti, da dobim košarico! Tako sem pa vedno gospodarica položaja. Kaj morejo moški, česar bi ne mogle me? Lahko jahamo, sportarimo, letamo, kadimo, flirtamo in vendamo popustljivejši do nas, ker smo ženske. Katera bi hotela biti tu moški?"

S svojega aristokratično razvjenega stališča rezonira dama čisto pravilno. Kako bi pa bilo v drugačnih okoliščinah?

— Ubogati boste morali mojo mater, ne bo drugače, — je dejal osorno.

— Ne, gospod, za vse na svetu se.

— To je potrebno.

— No, dobro, če dva dni se vrneva z materto.

— Da, če dva dni, prej ne, in takrat nima končno poveste, kako in kaj je s to rejo.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

Dotlej pa ne pričakujte ničesar od naju in sploh od nikogar, — je pripomnil in se preteče ozrl na brata, ležečega na tleh.

Potem je pa spravil močno potolčenega Petra na noge in odšel z njim v mesto.

A Luiza je ostala zopet sama na zaklenjenem podstrešju.

XXX.

Slepa sirota je še nekaj časa vsa v strahu prisluškovala. Grozne Jakobove besede niso dopuščale nobenega dvoma.

Zadnje upanje, zadnja moralna opora je splaval po vodi, ko je Jakob zagrozil svojemu vratu, zasačenemu v hipu, ko je hotel slepi siroti pomagati.

Spoznala je, da ne sme več pričakovati pomoci od tega vrlega fanta, ki ga bodo zdražili.

— Čez dva dni, — je ponavljala, — čez dva dni!... Prav, ko se vrnejo, bom že mrativa.

O. Frohardka se je dobro spoznala na muke, da zlomi z njimi odpornje srečo. Vedela je, da lakota človeka kaj kmalu omeča in ukloni, pa naj bo še tako svojevljena.

Kruta starka je sicer razmišljala o tem, da se utegne borba zavleči, toda vedela je dobro, da je uresničenje njenega zločinskega naklepa samo še vprašanje časa.

Toda svoj peklenki račun je delala brez Lužine odločnosti, brez njenе moralne sile.

Ta brezsrčna ženska ni mogla slutiti, da so na svetu za trpljenje ustvarjene duše, ki kljubujejo vsem mukam in umirajo, ne da bi pokazala le najmanjo slabost.

Toda vse je kazalo, da kruta usoda samu podpira Frohardine naklepe, ker noče, da bi uboga žrtev umrla.

Ubogi Luizi je minil dan v nepopisnih mukah.

Bila je lačna in žejna. Kriji je vrelo po žilah od vročice in blesti se ji je začenjalo, ko je zaplapala brez nade angel nesrečnih s krili nad trdim ležiščem v božjo voljo udane mučenice.

Mir je zakraljeval nad njo, njene široko odprte oči so se počasi zatisnile in sirotka je zaspala.

Sanjalo se ji je, da hodi s Frohardkom po pariških ulicah. Ko jo je starca beracica siličila peti, da bi vzbujala pozornost mimoidičih, se ji je zdelelo, da bi bilo treba zapeti nji in njeni sestri že iz otroških let znano pesem.

Sanjalo se ji je, da hodi vsak dan po drugem okraju, da neprestano ponavlja svojo pesem in klici po vsaki kitici:

— Henrika, ali me slišiš? — Jaz sem, Luiza, twoja sestra. Ali me slišiš, Henrika?

In glej, nekoga jutra se je naglo odprlo okno nad njenim glavo in naenkrat... ji je odgovoril Henrikin glas. Začul se je klic ravnosti, klic osvobojenja:

— Luiza! dušica... tu sem, tu sem... glej, že hitim k tebi!

In iztrgal se je kruti beracice iz rok in od roči prekipevajočega sreca je iztegnila roke proti sestri in vzkliknila:

— Henrika!... Reši me!... Reši me!

(Dalje prihodnjih.)

Ljubiteljem leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjige, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne.

Koledar I. 1934

Bomback piše o "BOULDER DAMU"; Troha govori o "DUHOVIH IN STRAHOVIH" ter o "KRIŽIH IN TEŽAVAH"; Rupnik pa klasično opisuje DOBO BLAŽENE PROHIBICIJE, — vse to poleg kratkih povesti, zanimivih spisov, gospodarskih in tehničnih razprav, najdete v letosnjem koledarju.

Vemo, da boste popolnoma zadovoljni z letosnjim koledarjem in zaradi tega ne odlašajte, pač ga pa naročite še danes.

TEH 160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNIH Z A VSAKEGA 50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.

drgne po mojem čevlju, da sem res že kar ponosen.
Skoraj sem nekaj v zadregi, ko vidim toliko prizadevanja za mojo ubogo telesnost. Nekam boječe se ozrem na oba čevlja.

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

37

Werner takoj pravi Gilda:

— Ali nam ne bi hoteli zapeti nekaj pesmi, gospica Gilda?

In obrnviš se k Valbergu nadaljuje smeje:

— Vedeni morate, gospod doktor, da imamo slavčka v naši hiši. Valberg začuden pogleda Gildi:

— Milostljiva gospica poje?

— Samo malo, gospod doktor. Ako pa me gospod Larsen prima z slavčkom, potem vas bo moje petje zelo razočaralo. Nikdar ve nisem učila peti.

— Tudi slavčki se niso učili, milostljiva gospica, in zaradi tega ne pojo nič manj lepo in ganljivo. Brez skrbi morete peti še pred drugimi ljudmi, kot pa smo mi.

— Da, Gilda, prosim, zaigrajte in zapoje malo, — zakliče proti njej Olly, ki je slišala pogovor.

Gilda brez obotavljanja vstane ter gre v sosednjo sobo. Werner ji sledi.

— Ali vas smem sprempljati, gospica Gilda?

— Prosim, ako hočete, gospod Larsen, in če vam ni preveč naporno.

— Prav nič. Saj veste, da je glasba moje edino veselje. Svoje žalostno življenje sem skušal z glasbo nekoliko olepšati. In prav govoriti mi ne treba zagotavljati, da vas zelo rad sprempljam. Kaj hočete peti?

— Prosim, dočočite vi! Potem, kar sami želite.

— Potem pa prosim, kako pomladansko pesem, gospica Gilda. Tako vesel in zadovoljen sem daens, kakor bi se tudi za mene zopet enkrat vrnila pomlad.

Gilda še med pesmimi. Bila je vesela, da je prišla iz zasedovanja gospodružnih meških oči. Čez nekaj časa predloži Wernerju pesem.

— Ali je prava?

Werner pogleda in prikima.

— Da, gospica Gilda. Sedaj pa pojte prav iz celega sreca.

Werner prične s predlogom in nato vpade Gilda s svojim glasom. Imela je lep mezzo-soprano. Z naravnim razumevanjem in iskrenim občutkom noje pomladarsko pesem, ki se pričenja z besedami: "Ko pomlad spet se porodi".

Vsi pazno poslušajo.

Valberg z roko podpre glavo in ves zamišljen gleda v pevko, ne da bi jo v resnici videl. Olly ga nemirno opazuje. Pri tem pa ne opazi, da je njen ženin vstal in se je postavil med vrata, odkoder je tudi gledal Gilda.

Sele ko Gilda skonča, opazi grofa Haralda stati med vrati. Toda naglo se obrne od njega k Wernerju, ki je sprempljivo igral do konca.

Tedaj pa jo Werner pogleda.

— Lepo je bilo, gospica Gilda. Verjeti vam moramo, da je pomladanski čas v resnici krasen. Kaj ne, Harald?

S tem vprašenjem se obrne k zaročencu svoje sestre. Harald pristopek v klavirju ter pogleda pesem. Drži jo pred seboj tako, da je mogla njegov obraz videti samo Gilda.

— ... Prispev na prsi tvoje, — pravi ter jo pogleda z žarečimi očmi, kakor bi videl na papirju samo te besede. Nato pa pesem zopet oddozi.

— Da, — moramo verjeti, — pravi nato semeje, odgovarjajoč na Wernerjevo vprašanje.

Gilda se skoni nad stojalo za pesmi.

— Kaj pojete sedaj, gospica Gilda? — vpraša Werner.

— Kar želite, gospod Larsen.

— Ne, — se brani Werner. — Sedaj naj ne bo moja želja merodajna.

Medtem pride bližji tudi baron Senden.

— Ali smem biti tako predren, da izrazim svojo željo, milostljiva gospica? — jo vpraša.

— Prosim, gospod baron, — odvrne Gilda.

Baron se prikloni.

— Krasen glas imate, milostljiva gospica, poln občutkov. In tako bi rad slišel svojo najljubljo pesem. To je priprosta narodna pesem.

— Zelo rada vam jo zapojem, gospod baron, ker ji imam sama pesembno rado. Tudi gospod Larsen jo zelo rad posluša, sama gospica Larsenova je nima rada, ker se ji zdi preveč tužna.

Olly se nasmeje.

— In navzlie temu jo rada slišim, Gilda. Samo zapojet je!

Werner takoj prične s sprempljavo. Poslušaleci posedejo. Samo grof Harald se zopet postavi med vrata ter gleda Gilda. Njegov pogled je sicer miren in brezbrščen, toda Gilda pri vsem tem vznemirja.

Ko prične peti, se ji glas nekoliko trese. Toda ne gleda več k grofu Hochbergu, temveč svojo dušo potopi v priprosto, toda tako ganljivo pesem.

Grof Harald je bil ves prevezet nad besedami, še bolj pa nad občutka polnim Gildinim glasom. Na Gildinib lici je bil izraz, ki mu je segel v srečo. Nekaj časa gleda pred se, kot bi se mu misli polnomo izgubile. Nekaj je bilo v teh priprostih, sladkih glasovih, nekaj, kar je trčalo na zaprtu vrata njegovega sreca in zahitevalo vstopa.

In čudno, kot na njega, je ta pesem vplivala tudi na Olly Larsenovo. Ali zaradi teza, ker so Valbergove oči tako vprašljive gledale v njene, kot bi hotele vprašati: — Ali v resnici ne čutiš, kako velik svet občutek revori iz te priproste pesmi? Ali si tako revna na sreču, da ne moreš razumeti?

Olly se maglo dvigne, ko je bila pesem končana, kot bi se hotela braniti proti neki tuji sili, ki je hotela v njej vse obrniti, kar je do sedaj smatrala za dobro in pravilno.

Saj je vse laž: take ljubezni sploh ni, kakor jo opeva ta pesem, si misli Olly in se bori proti sami sebi, nato pa maglo vstane in stopi k oknu.

Ni opazila, kako so zažarale Valbergove oči. Toda Valberg je opazil njeni ginjenost, Valberg sam.

— To je bil velik užitek, ki ste nam ga nudili, milostljiva gospica, — pravi grof Harald. — Dokazali ste nam, da so naše narodne pesmi krasne, samo ako jih kdaj poje iz sreca. In to ste vi storili. Prav lepa vam hvala.

Werner Larsen izpusti tipke in pravi:

— Da, gospica Gilda, baron Senden ima prav. In pridružim se njegovi sodbi.

Tudi grof je prav Gildi nekaj neprijaznih besed. Samo ona dva, na kateri je pesem najbolj vplivala, ne rečeta besede. Olly in grof Harald molčita. Valberg pristopi k Gildi in se tudi iskreno zažuden pogleda.

— Gospod Larsen ni rekel preveč, milostljiva gospica. Slavček zna s svojim petjem gámiti srca.

Gilda se smeje brani. Stopi k pesmi in jih zravnva. Ko je še tem pa posledena, naglo stopi k stojalu grof Harald. Olly se je medtem nekoliko pomirila in se obrne.

— Ali hočeš igrat, Harald? — ga vpraša Olly, da bi imela kaj govoriti.

Pogleda jo, kot bi se zbudil iz globokih misli in se sili smerati.

— Prestrašila bi se, Olly, ako jaz pojem. Moje glasbeno znamo je zelo pomanjkljivo. Več, kot nekaj vojaških koračnic ne znam. Mene zanimajo samo besede pesmi, katero je gospica Verdenova ravno krepila.

(Dalje prihodnjič.)

ZEMLJA SE SUŠI

KAJ SE RAZTRESENCEM

PRIMERI

Nekoč, pred 300 milijoni let, je bila zemlja prav tako obdana z goštmi, nepridržnim plaščem oblakov kakor danes približno Venecijo. Pod tem plaščem je vladala vlažna vročina kakor v rastlinjaku, ki v rastlinstvu je bilo v resnici tako bohotno in ogromno kakor v rastlinjaku. Samo tu pa tam, na pr. v tropski Ameriki ob Amazonico, vladajo še približno takšne razmere kakor na vsej zemlji pred 300 milijoni let. Kakor pred 300 milijoni let živijo tod vsa bitja še danes v enolično topemu toda strašno vlažnem pogebju, v večini temi in somraku pod gosto odoje oblakov.

Nametuš v oblačni temi je danes površina zemlje včasih del leta izpostavljena nemilim solnčnim žarkom, namestu enoličnemu, topeku podnebju inmano vse povsod neprstane zračne toke, a namestu nekdajne bujne vegetacije vidišmo na premognih, širih delih kopnini ozemlja, ki so se spremeni v mrtvo puščavo.

Ni dvoma, da je opaziti na vseh celinah napredovanje puščav in niti naša Evropa se ni popolnoma odtegnila temu razvoju, čeprav je despela v njem le komaj do stopnje stepi, ki se pa v poletnem času spreminjajo tudi v mrtvo sivino ali rjavino. V puščavah Azije, Afrike, Amerike so našli očitne ostanke prastarih kultur, znamenja, da so bile te puščave nekoč obdelana tla. Geologji so prepričani, da so skozi Saharo kakor nekoč skozi druge afriške in azijske puščave šumeli ogromni veltoki. Solnce je izgalo z vredrega noba na ozemlja, v močnem mrazu, ki dosegata na pr. v Sahari tudi 20 stopinj pod nivo, se je voda v kamenu spreminjala v led in ga razgranjala. Drobčeve skale so se spreminjale v pesek, ki ga je veter odniral s seboj, a tudi voda, da ga na primernih mestih zbere v blatna jezera. V Aziji, Perziji, so takšna jezera, ki imajo v premerni sto kilometrov. Pod vplivom sušnega sonca se polagoma spreminjajo v mrtva puščava tla.

Sel sem na kolodvor čakat svojega brata, ki se je hotel pripeljati. Na peronu sem začel brati časopis. Ko je vlek prisopil, si nit ogledal nisen, kdo izstopa. Sel sem proti izhodu, sedel v kot tramvaja in čital časopis. Moja dnevna pot je bila s tramvajem. Šele ko sem izstopil v hotel v urad, sem opazil, stop in vse zaprto, ker je bila pač redelja. Tedaj sem spoznal, kakšno neumnost sem napravil v svoji raztrenosti.

Natipkal sem trgovsko pismo ter predložil šefu v podpis. Že je hotel podpisati, ko se je nekam čudno namrdnil ter mi brez besede pismo vrnjal. Ničesar napačnega ni bilo v vsem sestavku, dokler nisem prečital do konca. Namesto "z odličnim spoštovanjem" itd. sem natipkal: Tisoč pozdravov in poljubov vedno Tvoja —

Ko sem se nekoga večera vrnjal z običajnega sprehošča, sem kakor po navadi šel domov po stopničah ter v predobi odložil površnik v klobuk. Naenkrat zaslilim tuj glas: "Kdo ste in kaj iščete ted?" Ozrl sem se in stal pred popolnoma tujo osebo. Šele sedaj sem se spomnil, da sem se pred kratkim izselil iz tega stanovanja v drugo, v svoji raztrenosti pa zopet semkaj zavzel.

Moja žena je pripravljala testo za pecivo, ko se na vratih prikaže sosed. Ta je imela navado, da dolgo časa ni odšla in vsakokrat sedla na stol, kateri je bil navadno za mrije. Mezopotamija se je spremenila v puščavo bolj zaradi tega, ker so ljudje zanemarili in uničili nekdajne ogromne namakalne pravice. Egipt ni od pradavnih časov prav nič bistveno spremenil svojega puščavnega obrazja. Toda takšni razlogi se opirajo seveda le na opazovanja nekajko tisoč let — a kaj je to proti stotinam in tisočim milijonom let, ki ju rabi zemlja za svoj razvoj? Seveda pa je treba upoštevati tudi to, da značek prav krepko zadržati nadaljnje spremjanje kopnini v puščave, a v nevezem času spremjanja tudi ogromna puščavna ozemlja spet v rodovitna tla.

Moja žena je pripravljala testo za pecivo, ko se na vratih prikaže sosed. Ta je imela navado, da dolgo časa ni odšla in vsakokrat sedla na stol, kateri je bil navadno za mrije. Mezopotamija se je spremenila v puščavo bolj zaradi tega, ker so ljudje zanemarili in uničili nekdajne ogromne namakalne pravice. Egipt ni od pradavnih časov prav nič bistveno spremenil svojega puščavnega obrazja. Toda takšni razlogi se opirajo seveda le na opazovanja nekajko tisoč let — a kaj je to proti stotinam in tisočim milijonom let, ki ju rabi zemlja za svoj razvoj? Seveda pa je treba upoštevati tudi to, da značek prav krepko zadržati nadaljnje spremjanje kopnini v puščave, a v nevezem času spremjanja tudi ogromna puščavna ozemlja spet v rodovitna tla.

Moja žena je pripravljala testo za pecivo, ko se na vratih prikaže sosed. Ta je imela navado, da dolgo časa ni odšla in vsakokrat sedla na stol, kateri je bil navadno za mrije. Mezopotamija se je spremenila v puščavo bolj zaradi tega, ker so ljudje zanemarili in uničili nekdajne ogromne namakalne pravice. Egipt ni od pradavnih časov prav nič bistveno spremenil svojega puščavnega obrazja. Toda takšni razlogi se opirajo seveda le na opazovanja nekajko tisoč let — a kaj je to proti stotinam in tisočim milijonom let, ki ju rabi zemlja za svoj razvoj? Seveda pa je treba upoštevati tudi to, da značek prav krepko zadržati nadaljnje spremjanje kopnini v puščave, a v nevezem času spremjanja tudi ogromna puščavna ozemlja spet v rodovitna tla.

Moja žena je pripravljala testo za pecivo, ko se na vratih prikaže sosed. Ta je imela navado, da dolgo časa ni odšla in vsakokrat sedla na stol, kateri je bil navadno za mrije. Mezopotamija se je spremenila v puščavo bolj zaradi tega, ker so ljudje zanemarili in uničili nekdajne ogromne namakalne pravice. Egipt ni od pradavnih časov prav nič bistveno spremenil svojega puščavnega obrazja. Toda takšni razlogi se opirajo seveda le na opazovanja nekajko tisoč let — a kaj je to proti stotinam in tisočim milijonom let, ki ju rabi zemlja za svoj razvoj? Seveda pa je treba upoštevati tudi to, da značek prav krepko zadržati nadaljnje spremjanje kopnini v puščave, a v nevezem času spremjanja tudi ogromna puščavna ozemlja spet v rodovitna tla.

Moja žena je pripravljala testo za pecivo, ko se na vratih prikaže sosed. Ta je imela navado, da dolgo časa ni odšla in vsakokrat sedla na stol, kateri je bil navadno za mrije. Mezopotamija se je spremenila v puščavo bolj zaradi tega, ker so ljudje zanemarili in uničili nekdajne ogromne namakalne pravice. Egipt ni od pradavnih časov prav nič bistveno spremenil svojega puščavnega obrazja. Toda takšni razlogi se opirajo seveda le na opazovanja nekajko tisoč let — a kaj je to proti stotinam in tisočim milijonom let, ki ju rabi zemlja za svoj razvoj? Seveda pa je treba upoštevati tudi to, da značek prav krepko zadržati nadaljnje spremjanje kopnini v puščave, a v nevezem času spremjanja tudi ogromna puščavna ozemlja spet v rodovitna tla.

Moja žena je pripravljala testo za pecivo, ko se na vratih prikaže sosed. Ta je imela navado, da dolgo časa ni odšla in vsakokrat sedla na stol, kateri je bil navadno za mrije. Mezopotamija se je spremenila v puščavo bolj zaradi tega, ker so ljudje zanemarili in uničili nekdajne ogromne namakalne pravice. Egipt ni od pradavnih časov prav nič bistveno spremenil svojega puščavnega obrazja. Toda takšni razlogi se opirajo seveda le na opazovanja nekajko tisoč let — a kaj je to proti stotinam in tisočim milijonom let, ki ju rabi zemlja za svoj razvoj? Seveda pa je treba upoštevati tudi to, da značek prav krepko zadržati nadaljnje spremjanje kopnini v puščave, a v nevezem času spremjanja tudi ogromna puščavna ozemlja spet v rodovitna tla.

Moja žena je pripravljala testo za pecivo, ko se na vratih prikaže sosed. Ta je imela navado, da dolgo časa ni odšla in vsakokrat sedla na stol, kateri je bil navadno za mrije. Mezopotamija se je spremenila v puščavo bolj zaradi tega, ker so ljudje zanemarili in uničili nekdajne ogromne namakalne pravice. Egipt ni od pradavnih časov prav nič bistveno spremenil svojega puščavnega obrazja. Toda takšni razlogi se opirajo seveda le na opazovanja ne